Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wprowadzenie do pedagogiki , PG_00205860		
Kierunek studiów	Pedagogika (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	4.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Pedagogiki -> Zakład Pedagogiki Ogólnej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Małgorzata Lewartowska-Zychowicz, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	68.0	100

Cel przedmiotu	
	Wprowadzenie w pedagogikę (przedmiot badań, pojęcia, strategie konstruowania wiedzy pedagogicznej, związki pedagogiki z innymi dyscyplinami, struktura pedagogiki, paradygmaty). Zapoznanie z podstawowymi kontekstami (społecznymi, kulturowymi, politycznymi, ekonomicznymi) uprawiania praktyk edukacyjnych. Zapoznanie z podstawowymi koncepcjami wychowanka oraz ich konsekwencjami dla konstruowania praktyki edukacyjnej. Zapoznanie z najważniejszymi nurtami współczesnej pedagogiki (pedagogika dyrektywna, niedyrektywna, krytyczna, emancypacyjna).

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PEDL3_U20] Absolwent potrafi rozpoznawać i interpretować zjawiska społeczne, ukazując ich powiązania z różnymi zakresami pedagogiki	B.2.U2. Absolwent potrafi rozpoznawać i identyfikować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W02] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, opieki, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne	B.2.W2. Absolwent zna i rozumie podstawowe teorie pedagogiczne, w tym nurty i kierunki, oraz konteksty normatywne, personalistyczne i społeczne w pedagogice; zagadnienia pedagogiki autorytarnej i nieautorytarnej, emancypacji i krytyczności w naukach o wychowaniu oraz antypedagogiki; B.2.W3. Absolwent zna i rozumie uwarunkowania edukacji, miejsca powstawania relacji edukacyjnych, kultury, ideologii, zagadnienie ekonomii w kontekście edukacji, zmiany i wyzwania edukacyjne XXI wieku B.2.W4. Absolwent zna i rozumie funkcje wychowania, proces wychowania, jego strukturę, właściwości i dynamikę; zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowania jako wspomagania rozwoju, wychowania adaptacyjnego i emancypacyjnego, podmiotowości w wychowaniu; podstawowe środowiska wychowawcze: rodzinę, grupę rówieśniczą i szkołę; style i postawy wychowawcze; konteksty wychowania; źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania; style wychowania B.2.W6. Absolwent zna i rozumie formy aktywności dziecka, w tym naukę i zabawę; zagadnienia rozwoju zainteresowań, poszerzania autonomii i samodzielności;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_K08] W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotowy do doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki oraz ich kontynuacji i poszerzania o nowe obszary i procedury badawcze	B.2.K3. Absolwent jest gotowy do samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PEDL3_W01] Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu filozofię wychowania i aksjologię pedagogiczną, historię wychowania i socjologię edukacji, specyfikę głównych środowisk opiekuńczo-wychowawczych i procesów w nich zachodzących	B.2.W1. Absolwent zna i rozumie pedagogikę jako dyscyplinę naukową: umiejscowienie pedagogiki wśród dziedzin nauk społecznych i humanistycznych, zakresy pedagogiki, paradygmaty pedagogiczne, podstawowe pojęcia pedagogiczne, w tym wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania B.2.W5. Absolwent zna i rozumie proces planowania pracy pedagogicznej: cel, formy, środki i metody kształcenia; sposoby konstruowania pracy pedagogicznej nakierowanej na cel; zagadnienie ukrytego programu szkoły;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

<table>
<tr><td>Treści przedmiotu</td><td>1.Od pedagogii do pedagogiki

• mechanizmy tworzenia potocznych teorii wychowania
• pedagogie - społeczne praktyki edukacyjne
• pedagogika - dyscyplina naukowa (przedmiot badań pedagogiki, pojęcia pedagogiczne, związki pedagogiki z innymi dyscyplinami, subdyscypliny pedagogiki, strategie konstruowania naukowej wiedzy o wychowaniu, paradygmaty pedagogiczne)

2. Konteksty konstruowania społecznych praktyk edukacyjnych

• jednostka / kultura - procesy kulturowe a edukacja
• jednostka / ideologie - upolitycznienie i polityczność edukacji
• jednostka / rynek - ekonomizacja społecznych praktyk edukacyjnych

3.Wychowawca/wychowanek - teorie podmiotowości a społeczne praktyki edukacyjne

• dziecko jako barbarzyńca - wychowanie jako cywilizowanie
• dziecko jako potencjalność - wychowanie jako wydobywanie podmiotowości
• dziecko jako podmiot - wychowanie jako wspieranie podmiotowości
• dziecko jako podmiot - wychowanie jako upełnomocnienie
• delegitymizacja wychowania</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe</td><td></td></tr>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td>
<table>
<tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr>
<tr><td>egzamin pisemny</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Zalecana lista lektur</td><td>
<table>
<tr><td>Podstawowa lista lektur</td><td>Z.Kwieciński, Dziesięciościan edukacji(w:) T.Jaworska, R.Leppert (red.) Wprowadzenie do pedagogiki, Kraków 1998;
P.Berger,Th.Luckmann, Społeczne tworzenie rzeczywistości, Warszawa 1983;
R.Miller, Socjalizacja, wychowanie, psychoterapia, Warszawa 1981;
T.Pilch,T.Bauman, Zasady badań pedagogicznych, Warszawa 2001;
B.Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998;
G.Gutek, Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003;
J.Rutkowiak, M.Szczepska - Pustkowska, Polityczność a upolitycznienie wychowania,(w:) J.Rutkowiak (red.) Odmiany myślenia o edukacji, Kraków 1995;
B.Śliwerski, Pedagogika dziecka, Gdańsk 2007;
T.Szkudlarek, Wiedza i wolność w pedagogice amerykańskiego postmodernizmu, Kraków 2009;
K.Blusz, Edukacja i wyzwolenie, Kraków 2000;
H.Schoenebeck, Antypedagogika w dialogu, Kraków 1994;
M.Lewartowska - Zychowicz, Nauczyciel wczesnej edukacji w relacjach wolności i przymusu, (w:) D.Klus - Stańska, M.Szczepska - Pustkowska, Pedagogika wczesnoszkolna, Warszawa 2009.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>Z.Melosik,T,Szkudlarek, Kultura, tożsamość, edukacja, Kraków 1998</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td></td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td>Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.